

Dolenjske Novice.

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je za celo leto 1 gld., za pol leta 50 kr. — Naročnino in dopise sprejema J. Krajec v Novem mestu.

Kdor želi kako oznanilo v „Dolenjske Novice“ natisniti dati, plača za vsako vrsto z navadnimi črkami 8 kr. za enkrat, dvakrat 12 kr., trikrat 15 kr.

Delovanje deželnega zbora z ozirom na Dolenjsko.

(Konec.)

V imenu gospodarskega odseka poročal je poslanec Faber o popravkih na cestah, ki so v zvezi s cesto z Grosupljega na Krko in nasvetoval.

1. Poročilo o stanju nameravanih popravkov pri cestni proggi od Črmošnic na Blatnik do Vrčič, kakor gledé cestnih prog Vrčič-Črnomelj in Črnomelj-Vinica, se vzame odobravaje na znanje, ter se deželni odbor pooblašča, da sme okrajnemu cestnemu odboru Črnomeljskemu dovoliti primeren donesek iz deželnega zaklada v to svrhu, da se napravijo tehnična dela za popravke na cestni proggi Vrčič-Črnomelj in Črnomelj-Vinica. Ob jednem pa se deželnemu odboru naroča, deželnemu zboru v prihodnjem zasedanji poročati, kakošen uspeh, da je imelo pregledovanje omenjenega načrta, katero se ima izvršiti na lici mesta.

2. Deželni odbor se pooblašča okrajnemu cestnemu odboru Novomeškemu v ta namen, da se pripravi in zagotovi stavbeni zaklad za dela na cesti proti Črmošnice-Blatnik-Vrčič, katera naj bi se, če le mogoče še l. 1886. vršila, po razmeri proračuna, kateri ima predložiti:

a) Za l. 1886 še drugo, toda 5% ne presega-jočo priklado na neposredne davke z izvanrednim nakladom vred naložiti ter zaradi pobiranja potrebno ukreniti, dalje temu cestnemu odboru v isti namen za zdaj

b) zagotoviti podporo iz deželnega zaklada v znesku 200 gl. ter po napredku stavbe izplačevati.

3. Nova cesta od Grosuplja na Krko ostane do tja, ko se bode tukajšnje cestne zadeve, kolikor se tiče javnih neeraričnih cest in potov, z novim cestnim zakonom končno uredile in se bo uvrstenje te ceste zvršilo, kakor doslej v neposrednji oskrbi deželnega odbora, kateri se pooblašča, da dotične stroške po dosedanjem načinu plačuje iz deželnega zaklada.

V deželnem zboru so se čule tudi pritožbe zaradi tarifov južne železnice. V daljšem, strokovnjaško osnovanem govoru se je dokazovalo, kako so visoki tarifi uničili že marsikatero trgovino na Kranjskem, tako žitno, in marsikatero obrt, v prvi vrsti mlinsko in železninsko, sedaj pa se hoče uničiti tudi trgovina z lesom, kajti les se bode izvaževal po novih tarifih železnic za to deželo iz Galicije ceneje nego iz Kranjske. Poslanec Faber dokazuje, da velja na Kranjskem izvažanje lesa v Trst vsak kilogram 2½ kr. v e č, kakor iz Galicije.

Podlistek.

Vlahi. (Dalje.)

Vsi kristijani so bili prepričani v prvih stoletjih, da je prvi škof, poglavar sv. cerkve — škof rimski. To pa ne zavolj tega, ker je bil tedaj Rim prvo, najimenitnejše mesto obširnega rimskega cesarstva, ampak zato, ker je ondi umrl sv. Peter, ktereja je sam Gospod Jezus postavil za poglavarja ali papeža svoje cerkvi — rimski škof pa je bil njegov naslednik.

Imenitni rimski cesar Konstantin veliki je sprejel krščansko vero, ter si izvolil za poglavitno ali stolno mesto Bizanc pri črnem morju na krasnem bregu nasproti malej Aziji. To mesto se je po njem imenovalo poslej Konstantinopol ali Cari-

grad. Raslo je neizrečeno hitro ter se je po velikosti in krasoti smelo meriti s starim Rimom. Ker je bilo pa novo stolno mesto tako imenitno, so si jeli domišljevati tamošni škofje, da mora biti tudi njihova čast primeroma večja kakor družih škofov. Pozabili so, da rimskemu škofu časti in oblasti ni dalo imenitno mesto Rim, marveč Jezus sam — in jeli so zahtevati, da naj se jim skazuje enaka čast, kakor rimskemu papežu. Že drugi vesoljni cerkveni zbor v Carigradu leta 318 jim je dovolil, da naj imajo enako čast, kakor rimski škof, ali ni jim dal enake pravice. Toda ti škofje so vedno bolj hlepeli tudi po viših pravicah; cesarji so jih v tem podpirali — in tako se je zgodilo, da so polagoma pripravili tako daleč, da so v vzhodnih deželah ravno tako ukazovali in vladali, kakor v zahodnih —

Da bi se ti tarifi znižali, bila je nedavno tudi deputacija pri ministru Pino-tu. Pri tej deputaciji je bil tudi doleński poslanec g. Hren. — Za Dolenjce je letos deželni zbor s tem največ storil, da je dovolil ustanovo vinarske in sadjerejske šole. S tem si je pridobil zahvalo vseh Dolenjcev. Naj bi le ta sklep kmalu izvršil slavni deželni zbor!

Posojilnica v Krškem.

(Dalje in konec.)

Račun okrajne posojilnice v Krškem, registrirane zadruge z n. z. od 1. julija 1885 do 31. decembra 1885. — Denarni promet. — Dohodki: 1.) Deleži 34 zadrušnikov 757 gl. 60 kr. 2.) Vstopnina 34 gld. 3.) Hranilne vloge 9 strank 1007 gl. 5 kr. 4.) Obresti od danih posojil 42 gl. 98 kr. 5.) Vrnena posojila 200 gld. 6.) Vrneni uradni stroški 91 kr. Skupaj 2042 gl. 54 kr. — Stroški: 1.) Dana posojila 8 zadrušnikom 1566 gl. 2.) Vzdignene hranilne vloge 153 gld. 3.) Vstanovni stroški 140 gl. 44 kr. 4.) Uradni stroški 2 gld. 53 kr. 5.) Gotovina 31. decembra 1885 180 gld. 57 kr. Skupaj 2042 gld. 54 kr. — Konto zgube in dobička. — Kredit: 1.) Prejete obresti 42 gl. 98 kr. 2.) Povrnjeni uradni stroški 91 kr. 3.) Zguba 117 gl. 4 kr. Skupaj 160 gl. 93 kr. — Debet: 1.) Ustanovni stroški 140 gl. 44 kr. 2.) Uradni stroški 2 gl. 53 kr. 3.) Za leto 1886 predplačane obresti 17 gld. 96 kr. Skupaj 160 gld. 93 kr. — Bilanca. — Aktiva: 1.) Posojilo 8 zadrušnikom 1366 gl. 2.) Gotovina 31. decembra 1885. 180 gl. 57 kr. 3.) Zguba 117 gl. 4 kr. Skupaj 1663 gl. 61 kr. — Pasiva: 1.) Deleži 34 zadrušnikov 757 gl. 60 kr. 2.) Hranilne vloge 9 strank 854 gld. 5 kr. 3.) Rezervni fond: vstopnina 34 gl. 4.) Za l. 1886 predplačane obresti 17 gl. 96 kr. Skupaj 1663 gl. 61 kr.

Načelstvo: Iv. Knavs m. p., ravnatelj; J. Lapajne l. r., ravnateljev namestnik in tajnik; Jean Pfeifer l. r., blagajnik; Anton Jugovic l. r., blagajnikov namestnik; Anton Jurčec l. r., odbornik. — Z glavnimi in pomožnimi knjigami primerila in v redu našla: Preglednika: Ferd. Seidl l. r., Janež l. r.

V Krškem 31. decembra 1885.

Razložil je račun zlasti v točki dobiček ali zguba, poudarjaje, da društvo v istini nima zgube, pod besedo zguba se ima umeti to, da društvo v tem kratkem času ni moglo si priboriti toliko dobička, da bi bili pokriti vsi ustanovni stroški, ki so znašali skoro 150 gld. Številka pod besedo „zguba“ bi koj zginila, ako bi se rezervni fond (34 gld., kolikor znaša vstopnina) tu smela vracuniti in ako bi kazalo inventar posojilnice (knjige, tiskovine) pri računu v povštev jemati. Za posojilnico nimajo vse te knjige veliko veljavo; ali ako bi se ona razdružila, dobila bi se le mala svota, tako mala, da ni kazalo, inventar posojilnice v račun jemati. V enakem smislu je račun razjasnoval blagajnikov namestnik, g. Jugovic, poudarjaje, da se za gotovo nadja, da se bode združno delovanje l. 1886 tako razširilo in razvilo, da se bodo vsi ustanovni stroški pokrili, ali pa da ostati utegne še kaj dobička.

Poročilo tajnika (zapisnikar-ja) J. Lapajna, ki je potem govoril, glasi se tako-le: Da se je posojilnica v Krškem ustanovila, stalo je veliko truda. Treba je bilo treh občnih zborov. Delale so se nam težave pri registrovanji zadruge, ko je bilo treba večkrat popravljati v vpisovanje poslana zadružna pravila. To in pa legalizovanje od strani c. kr. biležnika je stalo kaj veliko stroškov, ravno tako sklicovanje občnih zborov, razglaševanje po časnikih, vabljenje, razpošiljanje vabil, pravil. Tiskovine z vsemi glavnimi in pomožnimi knjigami so stale okoli 70 gld.

rimski škof — papež. Četrtni vesoljni cerkveni zbor v Kalcedolu l. 452 jim je naravnost priznal to pravico. Toda rimski papeži niso nikdar potrdili teh določil omenjenih cerkvenih zborov dobro vedé, da bi bilo to zoper edinost cerkve Kristusove.

In res se je kmalo pokazalo, da so imeli prav. Carigrajski škofje ali patriarhi, so segali vedno više: eden izmed njih Janez Postivec se je jel imenovati l. 587 „vesoljni patriarh“. To je v resnici samo papež, ker samo on ima oblast v vsej cerkvi po celem svetu. Ta mož se ni le tedaj papežu enacega delal, — hotel je biti še več. Rimski papeži so se temu ustavljali, pa zastoj: ošabni škofje tega naslova niso nikdar več pustili — pa tudi ne nehali prilastovati sebi pravice, ktere ima po naredbi božje samo rimski papež. Cesarjem je bilo to sploh po volji: podpirali so

slavohlepne svoje patriarhe. Tako so ti dobili res slednjič najvišjo oblast nad vsemi škofi v Malej Aziji pa tudi v vsej vzhodnej Evropi: vse je poslušalo njihov glas.

Grška in rimska cerkev zavoljo tega še niste bili ločeni — ali prave ljubezni zlasti grška do rimske ni imela: grški, carigrajski škofje so bili rimskej nekako nevošljivi, češ, zakaj je ona prva, ko je vendar Carigrad imenitniše mesto; rimski papeži so se pa po pravici bali, da bode prišlo iz tega do razpora, ločitve, razkola. — In tako se je res zgodilo. Prišel je po zvijači, po hudobnih, krivičnih potih za carigrajskega patriarha ošabni mož Focij. Rimski papež ga ni hotel potrditi, ker so prejšnjega patriarha Ignacija krivično odstavili. Napuhneni Focij pa je obdolžil sedaj rimsko cerkev, da je krivoverna leta 867,

Zadruga je začela svoje poslovanje s 1. julijem. Njeno načelstvo je imelo 12 sej, pri katerih so se udje sprejemali in posojila dovoljevala. — Udov šteje posojilnica 39, ki so podpisali do zdaj že 116 deležev, plačali pa v ta namen 757 gl. 50 kr. Plačevati pa je pričelo še le 34 združnikov, 3 udje so plačali že po 10 deležev, to je po 120 gl. Smrt nam je pobrala 1 družabnika, preč. g. E. Poljaka, dekana v Leskovici. (2 ali 3 udje se pa obotavljajo izpolniti svojo dolžnost z raznimi izgovori). Izstopil ni nihče. Kacih deset strank se ni vzprejelo v društvo, ker niso bili ali po svojem premoženju ali po svojem poštenju na dobrem glasu, in ker bi bile rade le dobroto od zadruge uživale, a dolžnosti ne prevzele. Zadrugu se nobenemu zaproseno posojilo ni odreklo; dobilo je 8 združnikov posojilo, eden dvakrat.

Največje posojilo je bilo 400 gl., najmanjše 50 gl., najdaljši obrok 6, najkrajši 2 meseca. — Dobrotnikov in podpornikov šteje naša zadruga kaj malo. Še duševne podpore ima malo, to je, odlični domoljubi v teh krajih so društvo le malo ali nič priporočili; po svojih močeh so to storili udje načelstva in menda tudi drugi združniki. Edini dobitnik mladega denarnega zavoda je preblagorodni gospod Srečko Lenk na raški graščini, ki je zadrugi za 2 leti prepustil 100 gl. brezobrestno. Hvala mu!

Drugih strank, ki so posojilnici hranilnih ulog zaupali, je bilo razen omenjenega gospoda še 8. Največa hranilna uloga je bila 500 gl., najmanjša 50 kr. V raznih zadevah je zadruga dobila 16 dopisov in več raznovrstnih tiskov.

Po tem poročilu je zbor račun potrdil.

Sledila je volitev. Skoro enoglasno je bilo izvoljeno po listkih prejšnje načelstvo v katerem so gospodje: vikar Knavs, kot zadružni ravnatelj; nadzornik Lapajne, kot njega namestnik in tajnik;

ter je tako od Rima odtrgal vzhodne cerkve. — Focija so sicer kmalu odstavili in pregnali; ali posrečilo se mu je leta 876 vnovič dobiti carigrabsko patriarško oblast: — in razkol je bil ponovljen. — Cesar Leon VI. ga je zopet odstavil leta 886. Tu se je povrnila edinost med obe dve cerkve, ali prave srčne ljubezni, pravega porazumljenja ni bilo več.

Leta 1053 je pa patriarh Cerularij vnovič obdolžil rimsko cerkev krivoverstva iz ničnih vzrokov; odtrgal se je od rimskega papeža, napravil tako veliki razkol ter potegnil vanj ne le svojo škofijo, ampak tudi vse druge vzhodne narode, med temi tudi Slovane: Ruse, Bulgare in Srbe, ker so imeli duhovne in škofe iz Carigrada — ker so bili podložni carigrabskemu patriarhu!

(Dalje prihodnjič.)

trgovec J. Pfeifer, kot blagajnik; meščan in pekovski mojster Jugovic, kot njega namestnik; meščan in klobučarski mojster Jurčec, kot odbornik.

Za preglednike pa so bili tudi po listkih izbrani gg.: prof. Seidl; gostilničar in meščan Janež in učitelj Cepuder.

Predlogov ni nihče stavil. Zato je predsednik zahvalil se za skazano zaupanje in sklenil zbor.

Kaj je novega po avstrijskem cesarstvu?

Iz domače dežele Vam ne vemo nič posebnega sporočiti. Deželnega zbora ni, zato se obrača vse le na **Dunaj** v državni zbor. Pač bi lahko tožili, kako se zatirajo naši bratje Slovenci po tužnej Istri, po Štajarskem, zlasti pa po Koroškem; toda to smo storili že tolikokrat, da smo se res že naveličali. Zlasti pomilovanja vredni Korošci nimajo kot Slovenci družih pravic, kakor da dajó Nemcem enako davke in svoje sinove v vojsko. Še celo malih otročičev jim po šolah ne podučujejo v milem domačem ampak v nerazumljivem nemškem jeziku. To je pač v nebo vpijoča krivica. Ali ti ubogi trpini še celo svojega pravega poslanca nimajo, ki bi se zanje potegnil v državnem zboru. Zato to delajo drugi slovenski poslanci. Letos je povzdignil zanje svoj glas goriški poslanec g. Tonkli.

Strupeno žganje se je po milej naše **Avstriji** jelo tako neizmerno popivati, da se uže sedaj kažejo grozni nasledki. Rod slabí, grozovito slabí. Kjer so nekdanj fantje bili korenjaki zdravega telesa in močne pesti — tamo so sedaj pokveke. Le poglejte borega žganjarčka z 19. leti! Upitja dovolj, kletve in razsajanja, ko je žabica pijana — in slabši ko je bolj kriči! — toda potreseš, vržeš, krog prsta ga oviješ kakor velikan malo dete! — Pa mar ni tako? Gotova, ali žalostna resnica je — priča nam jo najviša oblast v državi: v osmih deželah bode potreba četrtega nabornega razreda za vojake, ker v prvih treh letih niso mogli dobiti zadostnega števila rekrutov — in to zavolj žganjarije! Te srečne dežele so: Galicija, Solnograd, Koroška, Moravska, Tiroli, Predarlška in Bukovina. Kdaj vendar, kdaj se bode prepovedalo prodajati ta strup, ki nam končava, premoženje, poštenje, rod, armado, vojsko!?

Državni zbor pridno deluje. Ovirajo pa ga zlasti liberalni nemški poslanci. Vsaka prilika jim je dobra, da mečejo polena pod noge vladi in konservativnim poslancem. Ko se je govorilo, da se podržavi železnica iz Prage v Duhce na Češkem, so grozno zgrabili kupčijskega ministra, češ, da ni ravnal pošteno, toda odgovoril jim je tako možato, da imajo menda dovolj. — Razgovarjajo se o mlozih koristnih postavah — tako, kako bi se

zavarovali delavci. O odpisovanji zemljiškega davka zaradi vremenskih nesreč, o ljudskih šolah i. t. d. Zlasti važna in zanimiva za vsacega pa bode postava o črnej vojski. Druge države jo uže sploh imajo. — Zato jo bomo morali imeti tudi mi. Pa kaj je črna vojska? To je dolžnost, da bode moral biti vojak ob času vojske vsak državljan vsaj do 42. leta, če je tudi uže poprej do služil vojaštvo; oficirji bodo morali pa biti zato pripravljeni še veliko delj. Ako pri nas ne vpeljemo te naredbe, nas bodo druge države prekosile. Res je to žalostno — ali kaj hočemo — ker je potrebno? Glejte, na Nemškem služi vsak vojak 25 let, na Ruskem 20, na Laškem 19, na Francoskem 20, na Srbskem 30 let — le pri nas se je doslej opravilo vse uže v 12. letih!

Nekteri imenitni avstrijski škofje med njimi tudi učeni naš ljubljanski škof so se zbrali na **Dunaji**, da se posvetujejo o važnih cerkvenih in menda — šolskih rečeh.

Naši **Madjarji**, **Ogri**, pritiskajo vse druge narode pod ogrsko krono grozno krivično. Vse bi naj bilo po njih mislih le mažarsko! Zlasti trpe Slovaki in tudi sosednji naši Hrvatje. Ni čudo torej, da imajo slabo vest, ter se boje „črne vojske“ češ, kaj bi bilo, ko bi črna vojska obrnila orožje zoper nas? Slovakov, Hrvatov, Rumuncev in nemških Sasov je pri nas skupaj še enkrat toliko, kakor nas Mažarjev. Mi smo sedaj krivični, kaj, če bi se kedaj nad nami maščevali?

V Ogerskim glavnem mestu **Budapešti** je neizrečeno veliko hudodelcev, govori se, da hočejo mesto kar oropati. Njihovega načelnika necega Štajnberga je policija vjela.

Kaj je novega po širokem svetu?

Balkan to je južne države, Bulgarija, Srbija, Grško — je prava uganjka. — Mir delajo, mir sklepijo, ali miru vendar ni. Srbi kopičijo vojsko, Grki so še oboroženi do ušes — Bulgari so pa ravno zato prisiljeni tudi imeti vojsko na nogah. Danes se govori tako, jutri drugače. Prav lahko se zgodi, da nam bode neki dan pokazal grom topov, kako prazno je bilo upanje po miru. Ako vendar le ne pride do vojske, se bomo imeli zahvaliti edino le mogočnim evropskim vladam, ki so poslale v Grško morje 23 oboroženih vojnih ladij v strah malim, a srboritim dečkom na jugu. Kajti te ladije so velikani, da se jim ne more ustaviti nobena moč.

Najboljše se baje godi maloštevilnim **Črnogorcem**. Njihov knez Nikolaj se je povrnil od ruskega carja Aleksandra prav zadovoljen in vesel. Vladar mu je moral pač kaj lepega obljubiti. Zato Črnogorci tako tiho in mirno čakajo, kaj jim prinese prihodnost — lepega! Da bi le tudi mi ne imeli z njim opraviti v Bosni in Hercegovini!

Rusija se vede proti nam vedno bolj mrzlo zlasti ruski listi o Avstriji pišejo kar osorno, sovražno, krivično in lažljivo. Jako žalostno bi bilo, ako bi se tacim nasprotnikom našim posrečilo napraviti sovražtvo med Avstrijo in Rusijo.

Ker **Nemci** izganjajo Slované, Poljake, so tudi Rusi jeli malo pritiskati ondi bivajoče Nemce, krivica nikjer ni na pravem mestu; vendar pa je oni večji zločinec, ki da prvo kľofuto.

In res **Prusija** ali bolj prav Bismark, ne neha grozovito pritiskati vbozih podložnih Poljakov. Grozno veliko so jih že spodili iz dežele. Sedaj pa snujejo postavo, da jim bodo pokupili posestva ter jih dali Nemcem. — Dalje postavo, da bode moral vsak Poljak do 18. leta hoditi v šolo, da se nauči dobro nemškega jezika, ter tako postane iz Slovana Nemeč! Da, ponemčevati znajo Nemci!

Videti je, da bode **Bismark** vendar sklenil mir s katoliško cerkvijo. Treba bi bilo že zdavnaj, kajti storil je že neštevilno krivic.

Francozi pridno izganjajo iz šol šolske sestre in šolske brate — ter z žandarmi vpeljujejo posvetne učitelje. Ali katoliški stariši puste take šole prazne ter podučujejo otroke v družih, posebej plačanih šolah. Kar sejejo ti Francozi, bodo želi: na Francoskem bode še tekla kri!

Na **Angležkem** nevarni delavci — internacionalci — še vedno razsajajo in — okna pobijajo bogatinom.

V **Italiji** je kolera. V Ali blizo Verone sta za njo umrla dva človeka.

Severne zjedinjene države amerikske so pridobile novo pokrajino „Dakota“. Tu je tako rodovitna dežela, da jo zovejo mašino za pšenico.

Gospodarske stvari.

Poduk našemu kmetu.

* * * Kako dobiti cepljene trte s koreninami? Kako neki? Kupite si jih! Vsaj so po ceni. Francozi jih n. pr. v svojih katalogih po teh cenah ponujajo: 1000 reznikov brez korenin stane 10 gld.; 1000 trpežnih reznikov s koreninami stane 50 gld.; 1000 cepljenih trpežnih reznikov stane 200 gld. Poslednje so najboljše; kupimo si jih torej! Kdor ima vinograd, ki je velik en hektar (1³/₄ orala), potreboval jih bo za 2000 goldinarjev pri priliki. To je majhna svotica, kaj ne? Ne, ne, mi se le šalimo. Tako ni mogoče, da bi si zboljšali svojo vinorejo Dolenjci, ki so siromaki. Svetovati jim hočemo pa to, kar uči prvi avstrijski vinorejec Bab, kako dobiti cepljene trte (reznike) s koreninami: 1) Iz primerne vinograda dobivati nam je reznikov. 2) Te reznike moramo posaditi v trtnico (trtno šolo), kjer ostanejo eno leto. 3) Pozno v spomladi vzemimo te vkoreninjene reznike iz zemlje, da jih bomo po-

cepili. 4.) Cepiče vzemimo že prej od takih trt, ki niso še muzevne ali sočnate. 5.) Pocepljene trte denimo v klet nekaj časa; ondi jih s peskom pokrijmo. 6.) Te pocepljene trte posadimo v vinograd, kedar so druge trte že dolge rozge pognale, in je zemlja razgreta. 7.) Cepič teh cepljenih in v vinograd postavljenih trt se mora z zemljo malo pokriti, da se ne posuši.

** Spis, kako ravnati po toči poškodovanim, ki smo ga bili v „Dolenj. Novicah“ priobčili, dopadel se je mnogim. A dostaviti nam je še, da je gledé odpisa davka razloček med parcelami, ki rodé enkrat, in med tistimi, na katerih se dvakrat pridela. Vsekako je zeló potrebno, da se udeleži ljudstvo komisije, h kateri je povabljeno, in vse razloži gospodom vradnikom.

Piše se nam:

Iz Novega mesta 23. febr. — Gospod vrednik! Vaš list je že večkrat živo priporočal našim ljubim kmetom, naj pridno sadé sadno drevje — in prav je imel. — Ali sadnemu drevesu velik sovražnik je požrešna gosenica, to pa pokončavajo zlasti naši ptiči pevci. — Kaj lepo je, da ste priporočali ob hudem zimskem času, naj jim vržemo kako zrnice, da ubožice ne poginejo. — Kako bitko mi presune srcé — usta pa se mi nategujejo v porogljiv nasmeh, če pomislim, da sem videl jeseni hodé po mestu tem ljubim prijateljem nastavljenih toliko ptičnic po vrtilih! Kaka jeza me zgrabi, ko gledam tolikokrat zvonaj mesta, kako lové pridne pevce ljudjé, ki menda nimajo družega posla! — Moj Bog, v lepej spomladi ti pride v bližnji grm slavček ter ti zažvrgoli tako ljubko, da ti srce pretresa. Tukaj bode gnjezdil, praviš. Ali zmotil si se. Slišal ga je tudi neki človek, ki je v službi pri okrajnem glavarstvu, in je pravi volk na slavce: — ne mine dan, nevsmiljenež ga je vjel, da mu kmalu pogine! — Res grdó! — Prašam: kakošen zgled imajo tu kmetje? Zakaj se ne brani nevsmiljeno pokončavanje, ko vendar imamo postavo, da naj se taki lovci kaznujejo? Ali je dotična gosposka slepa, ali ne mara kaznovati hudobnežev?

Isto tako se ravna tudi z drugimi ticami pevkami; a tega kazni vrednega dejanja so mimo imenovanega volka še neki drugi gospodje tu deležni.

Iz Št. Jurja pod Kumom 17. februarja. — Cerkveniki pozor! V tukajšno farno cerkev je prišel tat popoludne, ko so še farovške in nčiteljeva dekla molile. Tat sam je molil in se hlinil pobožnega. Ko te osebe gredó iz cerkve, misleč da je človek poštenjak, je začel svoje

delo: krpal in lomil je pri velikem altarji, ko pa tam ni mogel, je šel v zakristijo, kjer je imel cerkvenik v pušici shranjeno, kar je zjutraj pri prvi maši nabral. Farovski dekli se je vendar ta človek nekako čuden zdel, gre gledat, in vidi, da ga ni več: Je že zlomil pušico in skozi zakristijo ušel. — Sliši se, da ga imajo že v Radeči zaprtega.

Iz Dobropolj 18. febr. — V 4. številki „Dolenjskih Novic“ od 15. febr. t. l. se nahaja dopis iz Dobropoljske fare, ki pripoveduje, kako nevedni ljudje so tam in pravi: našim ljudem je tu in tam — še treba dosti poduka. — Ne vem kako je to, da gospod dopisnik sam sebe prezira; menda se zdi on že dosti učen — ki pravi: „le našim ljudem“. Ne vem, kje si je omenjeni gospod dopisnik toliko omike našel, da se mu zdi — da njemu ni treba poduka. Saj že pregovor pravi, da človek ni nikoli dosti učen. Nadalje govori in pripoveduje nevednost naše fare, in pravi, da ljudje beračicam vse verjamejo, kar one med svet zatrosijo, češ, da je neka beračica pripovedovala, da bo o božiči 9 dni taka tema, da človek človeka ne bo videl — in da nobena luč gorela ne bo, in da so naši ljudje za te dni fižol kuhali in kruh pekli — kar pa ni res, to je gola laž. Pri nas se zato še nihče zmenil ni — da bi si za več dni jedila pripravljali. Smo pripustili vse previdnosti božji, če je pa omenjeni gospod to delal, pa naj rajše molči; ni treba svoje neumnosti po svetu trositi. Govorilo se je res od te teme — pa ne samo pri nas, ampak tudi drugod. — Saj je ljubljanski politični list „Slovenec“ s konca meseca januarja prinesel članek z Gorenjskega — v podlistku „otrinki in tema“, ki priča, da se je tudi tam od te teme govorilo. Gospodu dopisniku iz Dobropoljske fare pa svetujem, da kedar ga bo še želja prijela, da bi našo faro po časnikih grdil in nje nevednost po svetu trosil in take baže laži pripovedoval, naj se potruži — in gre raje rakom žvižgat pa ribam gost. Za zdaj naj bo zadosti, če vam bo ljubo, ob priložnosti še kaj. Miroslav Sušnik.

Dostavek vredništva: Tista tema v „Slovenecu“ je pač nekoliko drugače umeti. Sicer smo vam pa hvaležni za dopis; kajti resnico in le resnico hočemo pisati. Zato pa tudi prosimo, naj se nam ne piše nikdar kaj družega, kakor gola resnica.

Lukovica dne 20. svečana. — Velecenjeni gospod urednik! V vašem listu št. 3 se bere, kako izvrstno deželni poslanci v deželnem zboru nato delajo, kako bi se grdi cigani, ta sitna druhal uničila ali kam v prid odvedla. — Dà, to so v resnici deželi železne kobilice! Ne samo,

da ti ljudje nočejo delati, ampak še zraven prav nadležno beračijo, kradejo in posebno goljufavajo, če se jim le kdo dá. Pretečeno leto že bolj na spomlad in poletje, je bilo tukaj v tej okolici še dokaj ciganov, a sedaj se redko kje pokažejo, ker, ako se dobijo in zasačijo, se brž oblastniji v zapor odvedejo ali pa čez mejo zapodijo, poleg tega bi jim pa tu in tam prav dobro teknilo tudi nekoliko leskovega mazila!

Hočem li dva prigodka od teh sleparskih ciganov sporočiti? Lansko leto na jesen ali po leti so se klatili cigani v vasi Krtini in okolici več dni — in beračili dokler niso bili od žandarjev nekaj razkropljeni, nekaj polovljeni in v zapor odvedeni. Tistikrat je neka ciganka lehkoverno kmetico za 1 gld. ukanila — in 1 gld. pa iz žepa ukradla, ko jej je ona vraže narekovala (tako se takim godi, kateri še vražam verjamejo). Nekaj dni pozneje je zopet mlada in navihana ciganka vzela 10 gld. iz žepa neki revni kmetici, ktera je šla skozi vas Krtino z božjega pota od Marije pomagaj po občinski cesti proti domu. Ciganska grdoba se jej je med potjo za malo časa pridružila in njo po svojih ljudeh popraševala, če jih je kje vidila — pa jej denar izmaknila. — Tisto ciganko sta sicer na klicanje kmetice v pomoč, dva kmeta vlovila — a vendar zopet spustila, ko se je zagrozila, da bode zažgala hiše, ako je ne spustita, denarja pa nista našla, ker ga je grdoba že dobro bila spravila. Pozneje je bila ona ciganka od patrole iskana, a še le v drugem kraju prijeta in v zapor odvedena. Od tistega časa se pa malokje več pokažejo in če se — hitro odlazijo.

Tudi berači so mnogokrat lenuhi in uzmoiviči. — Enega tacega tiča so ugrabili žandarji 3. februarja v Lukovici, ko je ravno kral v nekem magacinu vozne verige. Že poprej je kral ta „kruljevi“ berač velikokrat: bil je že 22krat zaprt — enkrat celó za 7 let. Sedaj mu bodo ljubljanski porotniki že odločili na „Gradu“ prosto hrano za nekaj let.

Dne 8. svečana je bila v vasi Krtini svatovščina ali ohcet, pri kateri se je po navadi več fantov iz okolice skupaj zbralo. Za stražo so bili tam žandarji; — ali fantje so se odstranili, in potem oddaljeni med potjo med saboj stepili. Dva sta nevarno poškodovana, eden pa lahko. To so nasledki take izobraženosti in sloge!

Tisti ropar, to je Martin Zapotnik iz Zaplanine po domače Kralj, kateri je, kakor je bilo že sporočeno, še s 4 drugimi pajdaši lansko leto pri Slovenjem Gradcu na Štajerskem pri nekem kmetu ropal, se je te dni sam oglasil pri celjske sodniji. Žandarji so ga vedno zasledovali, ni imel mirú, zato se je zbal. — Bo vsaj dobil zaslužen kaznen, ljudje bodo pa imeli

mir pred njim — doslej so se ga jako bali.

Popravek: Zadnjič sem djal, da je bil na Dobravi pri pretepu neki fant ubit. Ali bilo mi je napačno sporočeno: umrl ni — pač pa se dvomi — bode li okreval ali ne.

Domače vesti.

(V Novem mestu) se godé zadnji čas velike premembe med vradniki. Gospod Grdešič, državni pravdnik, nas je zapustil ter se preselil v Ljubljano kot nadsodnijski svetovalec. Na njegovo mesto pride gospod Ivan Šetina iz Ljubljane. — Namestnik državnega pravdnika gosp. dr. Ferjančič gre v enako službo v Ljubljano, na njegovo mesto pride g. Škerlj, doslej sodnik v Žužemberku. Gosp. profesor P. Rafael Klemenčič je zarad bolehnosti vzel odpust za šest mesecev. Mesto njega je prišel kot namestni učitelj gosp. Orožen iz Kopra. Kakor čujemo je zopet drug gospod izmed gimnazijskih profesorjev obolel, da več mesecev ne bode mogel podučevati. — Okrajni zdravnik, blagi in vsem dobro znani stari gospod Ipavic pak nas je zapustil za vselej preselivši se v boljšo domovino po plačilo, ktero si je pač prislužil v 86 let dolgem življenju.

(† Dr. Franc Ipavic), občeznani zdravnik v Novem mestu, umrl je 20. febr. po ne dolgem bolehanji, 86 let star. Rajni (po polu brat skladateljev Benjamina in Gustava Ipavca) je bil v Št. Jurji na Štajerskem rojen; gimnazijo je dovršil v Celji, na višjih šolah pa je bil v Gradcu in na Dunaju. — V Novem mestu je služboval nad 51 let, in je bil v mestu in mej kmeti jako priljubljen gospod. Pogreb je bil 22. febr., kterege se je tako rekoč vse vdeležilo.

Dne 22. febr. pa je v Novem mestu umrla gospa Genovefa Marin, trgovčeva vdova, po dolgotrajni mučni bolezni, tudi 86 let stara. — Bila je rojena isti dan, ko gosp. Ipavec, kterege je za dva dni preživela. Tako smo tedaj spremili dve osebi v prejšnjem stoletji rojeni, k večnemu počitku. — Bog jima daj večni mir!

(V Celji) so 22. febr. k večnemu počitku prenesli ob enem moža in ženo, ktera sta nad 60 let zastopno v zakonu živela, in lansko leto zdrava demantno svatovščino obhajala. Mož je imel 87, žena pa 85 let.

(Prošnja) novomeških obrtnikov za spremembo nekaterih določil obrtnega reda, izročil je državni poslanec prof. Šuklje državnemu zboru.

(Posojilnica v Črnomlji) imela je v času od 1. aprila do 31. decembra 1885, to je v prvih 9 mesecih svojega delovanja 6452 gl. 24 kr. dohodkov in 6018 gl. 22 kr. stroškov, tedaj 12470 gld. 46 kr. skupnega prometa. — Občni zbor je bil dne 21. februarja t. l. ob 3. uri popoldne.

Loterijske srečke.

Trst 13. februarja	15	50	73	56	16
Gradec 20. februarja	26	1	9	35	23

Zahvala.

Za mnogostranske pojave presrečnega sočutja za časa bolezni in smrti našega preljubega očeta gospoda

Fran Ipavca,

jubil. c. kr. okrožnega ranocelnika, operaterja in častnega uda mnogih učenih društev,

kakor tudi za jako mnogobrojno spremstvo dražega umrlega k zadnjemu počitku, izrekamo vsem, posebno prečastiti duhovščini, p. t. gospodom uradnikom in slavnim uniformiranim meščanom najmilejšo hvalo.

Rudolfovo, dne 23. februarja 1886.

[15]

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za milo sočutje o bolezni in smrti gospe

Genovefe Marin, roj. Naglič,

posestnice in trgovčeve vdove,

izrekamo vsim prijateljem in znancem, posebno še gosp. dr. Razpetu, gospodom trgovcem za obilno spremstvo in poklonjen venec, vsem uradnikom in meščanstvu najtoplejo zahvalo.

Novomesto 26. febr. 1886.

[16]

Žalujoči zaostali.

Na Stopnu pri Škocijanu h. št. 5 na Dolenjskem

je naprodaj poslopje, hiša in hlev, 18 parcel zemlje, pri tem je vinograd in čez 17 johov hoste. — Cenjeno je 1865 gld. — Kdor želi to kupiti naj se oglasi pri **Jožefu Kobetu** v Rudolfovem. [17—1]

Njivo

prav blizo mesta, prodaja iz proste roke

Johana Lohbauer,
bukvovezova vdova.

Za razna

[4—3]

tesarska dela

se uljudno priporoča P. n. občinstvu in še posebej vis. čast. cerkvenim predstojništvom

Jože Zupanc, tesarski mojster v Toplicah.

Iz proste roke

se prodaja prav lepo prijetno

stanovališče

1883. leta zgotovljeno, na najlepšem prostoru v Škocijanu.

Hiša, soba, štacuna, magacin, mesnica, kuhinja, klet, štala, 2 hleva z opeko krita, 4 štante kozole, 2 verta, 1 travnik in njiva, 5 velikih krajev zelnika. Cena se izve v Škocijanu pri

[12—2]

Mar. Zupet.

Razprodajajo se

najboljše vrste eno - in večletnih jabelk in hrušek, požlahtnene, nizke in visoke (Halb- und Hochstämme) višnje in renklo (Reinklaudbäumchen) po nizkeji ceni. Prodaja tudi žlahtne cepiče v Toplicah

[13—2]

M. Godec.

Vertelova hiša z vertom

štev. 73 v Krškem se daje v najem ali pa naprodaj. Kateri jo želi kupiti ali v najem vzeti, naj se pismeno ali ustmeno oglasi pri lastnici [11—2]

*Amaliji Vertl.***Surova vazelina**

(Rohwaseline) je

rudninska mast, najboljši mazilo za usnje in obuvale, posebno za lovske čevlje, jermenje, komate, kovaške mehove, mašine, brizgalnice, stroje, železo in kovino, da se ne riba in ne zarujavi, in sploh za mazanja potrebno orodje.

Preizvrstno je pa tudi to mazilo za mazanje

konjskih kopit.

Da je to resnično, spričuje in priporoča vis. c. kr. vojno ministerstvo z ukazom štev. 2030 od 12. julija, in premnogo prvih c. kr. živino-zdravnikov.

Gotovo Vam bodo pa tudi naslednji gospodje radi povedali o tem, ker so že popolnoma prepričani: Spoštovani gospod A. Kunstek v Št. Vidu, J. Tomie v Trebnjem, J. Podboj v Žužemberku, J. Šmeidek na Toplicah, J. Hude v Mirni peči, A. Rep v Trstu, M. Bervar v Zagorji, J. Zupančič v Kolovratu, J. Plesec v Črnomlju, J. Likar v Idriji, in več tisoč družin. Naj bi se toraj vsaki prepričal o tej izvrstni zaidbi, ker cena je jako nizka in sicer v plehnatih škatljicah po 10, 35, 50, (1 Kg.) 80 kr. in za količnik kdo hoče, vsakim iz tem pogojem, ako mu ne dopade, da vzamem mazilo po kupljeni ceni nazaj. — Trgovcem pošiljam na poskušnjo po znižani ceni.

FRANC RUS,

[6—2]

zaloga surove vazeline v Rudolfovem.